

ПРИЛОЖЕНИЕ Е2

**ОБЩИ УСЛОВИЯ КЪМ ДОГОВОР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ
ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ” 2007-2013 Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

ОБЩИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 1. ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

**ЧЛЕН 2. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ФИНАНСОВИ
ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАДИ**

ЧЛЕН 3. ОТГОВОРНОСТ

ЧЛЕН 4. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

ЧЛЕН 5. ПОВЕРИТЕЛНОСТ

ЧЛЕН 6. ВИЗУАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

**ЧЛЕН 7. ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ /ПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И
ЗАКУПЕНИТЕ АКТИВИ**

ЧЛЕН 8. ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

ЧЛЕН 9. ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРА

**ЧЛЕН 10. ПЕРИОД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, УДЪЛЖАВАНЕ, СПИРАНЕ, ИЗВЪНРЕДНИ
ОБСТОЯТЕЛСТВА И КРАЕН СРОК НА ДОГОВОРА**

ЧЛЕН 11. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА

ЧЛЕН 12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

ЧЛЕН 13. ПЛАЩАНИЯ

ЧЛЕН 14. СЧЕТОВОДНИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ПРОВЕРКИ

ЧЛЕН 15. ДВОЙНО ФИНАНСИРАНЕ

**ЧЛЕН 16. ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО, ПРЕДОСТАВЕНО ОТ
ДОГОВАРЯЩИЯ ОРГАН**

ЧЛЕН 17. НЕРЕДНОСТИ

ЧЛЕН 18. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

ЧЛЕН 19. ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

ЧЛЕН 1 - ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

1.1. Бенефициентът е длъжен да изпълни Проекта на своя собствена отговорност и в съответствие с Описанието на Проекта, съдържащо се в **Приложение Б** от договора, с оглед изпълнение на предвидените в него цели.

1.2. Бенефициентът провежда процедури по избор и контрол на изпълнителите и подизпълнителите по проекта, съгласно действащото българско законодателство, а именно:

а)Бенефициентът се задължава да прилага процедурите за избор на изпълнител, уредени в Закона за обществените поръчки и нормативните актове по прилагането му, когато се явява възложител по смисъла на чл. 7 и чл. 14, ал. 4 и 5 от Закона за обществените поръчки и чл. 1, ал. 4 от Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки.

б)Бенефициентът се задължава да прилага процедурите за избор на изпълнител, уредени в Постановление № 55/ 12.03.2007 г. на Министерския съвет за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на Бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз, когато са налице условията за това.

1.3. Бенефициентът изпълнява Проекта с присъщата грижа, ефективност, прозрачност и добросъвестност, в съответствие с най-добрите практики в съответната област и в съответствие с настоящите Общи условия и Договора, съдържащ специалните условия. За тази цел Бенефициентът мобилизира всички финансови, човешки и материални ресурси, необходими за цялостното изпълнение на Проекта съгласно указаното в Описанието на одобрения за финансиране Проект.

1.4. Взаимоотношенията между Договарящия орган и Бенефициента се уреждат съгласно настоящите общи условия и конкретен договор, за всеки проект. Бенефициентът изпълнява задълженията си самостоятелно или съвместно с един или повече партньори, посочени в Описанието на Проекта.

1.5.Взаимоотношенията между Бенефициента и партньорите се уреждат с декларация за партньорство за изпълнение на проекта. При промяна на деклариирани обстоятелства, Бенефициентът е длъжен да уведоми Договарящия орган. Бенефициентът е отговорен за изпълнение на проекта и единствен носи отговорността пред Договарящия орган.

1.6. Партньорите участват в изпълнението на проекта и разходите, извършени от тях се признават за допустими и подлежат на доказване на същото основание както разходите, направени от Бенефициента.

1.7. Бенефициентът и Договарящия орган са единствените страни (наричани за краткост „страниците“) по договора. Само Бенефициентът е отговорен пред Договарящия орган за изпълнението на проекта, включително и при наличието на пратньорство.

1.8. Бенефициентът гарантира, че условията приложими за него съгласно Членове 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9 , 12, 14, 15 ,16 и 17 се отнасят и до неговите партньори, а условията по членове 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 14, 15 ,16 и 17 се отнасят и за всички негови изпълнители. Той е длъжен да включи разпоредби в този смисъл в своите договори с тях.

1.9. Бенефициентът е отговорен за верифициране на разходите, извършени от изпълнителите въз основа на фактури и/или други документи с еквивалентна доказателствена стойност, за доставка на оборудване, извършване на строителни работи и/или предоставяне на услуги по проекта.

1.10. Преди плащане бенефициентът извършва 100% документална проверка и проверка на мястото на проекта за удостоверяване извършването на заявените за плащане дейности, базирана на договора между бенефициента и изпълнителя и/или други приложими документи. Всяка документална проверка и проверка на място се документира надлежно и доказателство за извършената проверка остава на съхранение при бенефициента до 3 години след приключване на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.

1.11. При проверки на място от страна на Договарящия орган, Сертифициращия орган, Одитиращия орган и органи на Европейската комисия, Бенефициентът се задължава да осигури присъствието на негов представител, както и да осигурява: достъп до помещения, преглед на документи, удостоверяващи направените разходи в рамките на предоставената безвъзмездна финансова помощ, както и всяка друга информация, свързана с изпълнението на проекта и задълженията му по настоящите Общи условия и сключения договор, съдържащ специалните условия.

1.12. Бенефициентът се задължава да осигурява и предоставя при поискване от Договарящия орган, Сертифициращия орган, Одитиращия орган и органи на Европейската комисия всички документи , свързани с изпълнението на проекта за период от три години след приключването на Оперативната програма . Този срок се прекъсва в случай на съдебни процедури или по надлежно обосновано искане на Европейската комисия.

1.13. Бенефициентът се задължава да спазва изискванията за ограниченията и изискванията във връзка с предоставянето на държавни помощи, за осигуряване на равни възможности за половете и за докладване на нередности, описани по-подробно в чл. 17.

1.14. Договарящият орган има право да дава указания на Бенефициента във връзка с изпълнение на проекта, които са задължителни за Бенефициента и неспазването им може да доведе до разваляне на договора.

ЧЛЕН 2 - ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ. ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАДИ

2.1. Бенефициентът е длъжен да предостави на Договарящия орган и /или на лицата упълномощени от него и Сертифициращия орган цялата необходима информация за изпълнението на Проекта, в срок до 5 работни дни от поискването й.

2.2. В случай, че Договарящият орган извършва текуща или последваща оценка на проекта, Бенефициентът се задължава да предостави на Договарящия орган и/или на лицата упълномощени от него цялата документация или информация, която би спомогнала за успешното провеждане на оценката, както и да му предостави права за достъп, предвидени в чл. 14.10.

2.3. При извършване на оценка в рамките на проекта от една от страните по договора, страната извършила проверката предоставя копие от доклада за оценката на проекта на другата страна.

2.4. Бенефициентът се задължава да изготви междинни технически доклади и окончателен технически доклад. Тези доклади се придружават от финансови отчети и се изготвят съгласно образеца по **Приложение Е1-IV, Е1-V и Е1-VI** от договора. Те обхващат Проекта като цяло, независимо от това коя част от него се финансира чрез безвъзмездната финансова помощ. Докладите трябва да съдържат пълна информация за всички аспекти на изпълнението за описвания период. Към доклада се прилага опис на разходооправдателните документи за периода на докладване, придружен с копия на всички разходи, направени през периода, за който се отнася докладът, с информация за наименованието, размера, съответното перо в бюджета на проекта и посочване на разходооправдателния документ. Бенефициентите отчитат финансовото изпълнение на договорите си и в електронен вид, по предварително зададения образец.

2.5. Докладите се изготвят на български език.

2.5.1. Междинните технически доклади, придружени с финансови отчети, се представят с всяко искане за междинно плащане до 3-то число на месеца след отчетния месец. Междинни годишни технически доклади, придружени с финансови отчети се представят до 15 януари на годината, след отчетната година.

2.5.2. Окончателният технически доклад, придружени с финансов отчет и искане за окончателно плащане се изпраща до 2 месеца след изпълнение на дейностите по проекта, в рамките на срока за изпълнение, съгласно чл.2.2 от договора.

2.6. Ако Бенефициентът не представи на Договарящия орган междинни технически доклади и окончателен технически доклад до крайния срок за окончателния технически доклад, посочен в договора, и не даде приемливо и достатъчно обяснения за причините, поради които не е в състояние да изпълни това си задължение, то Договарящия орган може да прекрати Договора в съответствие с член 11, т. 2, б. „а”, както и да изиска връщане на недължимо платените суми.

Член 3 - ОТГОВОРНОСТИ

3.1. Договарящият орган не отговаря за щети или понесени вреди от персонала или имуществото на Бенефициента или партньорите му през време на изпълнението на Проекта или като последица от него. Бенефициентът не може да иска промяна на бюджета на проекта или други видове плащания за компенсиране на такава щета или вреда.

3.2. Бенефициентът поема цялата отговорност към трети лица, в това число и отговорност за вреди от всякакъв характер, понесени от тези лица по време на изпълнение на проекта или като последица от него. Договарящият орган не носи отговорност, произтичаща от искове или жалби вследствие нарушение на нормативни изисквания от страна на Бенефициента, неговите служители или лица, подчинени на неговите служители, или в резултат на нарушение на правата на трети лица.

Член 4 - КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

4.1. Бенефициентът се задължава да предприеме всички необходими мерки за избягване на конфликт на интереси, както и да уведоми незабавно Договарящия орган относно обстоятелство, което предизвиква или може да предизвика подобен конфликт.

4.2. Конфликт на интереси е налице, когато за безпристрастното и обективно изпълнение на функциите по договора на което и да е лице, може да възникне съмнение поради причини, свързани със семейството, емоционалния живот, политическата или националната принадлежност, икономически интереси или други общи интереси, които то има с друго лице, съгласно чл. 52 и чл. 82 от Регламент на Съвета (ЕО, Евратор) 1605/ 2002 г., относно финансовите разпоредби, приложими за общия бюджет на Европейската общност, изменен с Регламент на Съвета (ЕО, Евратор) №1995/2006 г.

Член 5 - ПОВЕРИТЕЛНОСТ

5.1. При спазване на разпоредбата на член 14, Договарящият орган, лицата, упълномощени от него и Бенефициентът се задължават да запазят поверителността на всички предоставени документи, информация или други материали, за срок не по-малко от три години след приключването на оперативната програма в съответствие с чл. 89 (3) от Регламент на Съвета № 1083/ 2006. Европейската комисия има право на достъп до всички документи, предоставени на лицата, посочени по-горе, като спазва същите изисквания за поверителност.

5.2. Бенефициентът упълномощава Договарящия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори да публикуват неговото наименование и адрес, наименованието на проекта и размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ.

5.3. При реализиране на своите правомощия Договарящият орган, упълномощените от него лица и Бенефициентът са длъжни да спазват изискванията за защита на личните данни съобразно разпоредбите на чл. 37 от Регламент на Комисията № 1828/08.12.2006 г. и приложимото национално законодателство.

Член 6 - ВИЗУАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

6.1. Бенефициентът се задължава да предприеме всички необходими стъпки за популяризиране на факта, че проектът се съфинансира от Европейския фонд за регионално развитие. Предприетите за тази цел мерки трябва да са съобразени със съответните правила за информиране и публичност, предвидени в чл.8 от Регламент на Комисията 1828/2006 и приложение 1 към него.

6.2. Бенефициентът задължително посочва финансовия принос на Европейския фонд за регионално развитие, предоставен чрез Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. в информацията, предоставяна на целевата група по Проекта, в своите междинни и годишни технически доклади, в каквото и да са документи, свързани с изпълнението на проекта и при всякакви контакти с медиите. Той трябва да използва логото на ЕС и логото на Оперативна програма „Регионално развитие“. Всяка публикация от Бенефициента, в каквато и да било форма и в каквото и да е средство за масова информация, в това число и в Интернет, трябва да съдържа следното заявление:

“Този документ е създаден в рамките на проект „.....“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от <наименование на Бенефициента> и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.”

6.3. Всяка информация, представена от Бенефициента на конференция или семинар, на публична или медиийна изява, трябва да конкретизира, че Проектът е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.

Член 7 - ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ /ПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ЗАКУПЕНИТЕ АКТИВИ

7.1. Ако титуляр на собственост и ограничени вещни права, както и авторските права върху резултатите от проекта е Договарящият орган, то при необходимост същите се прехвърлят на Бенефициента, в разумен срок и при спазване на разпоредбите на европейското и българското законодателство.

7.2. Когато в договора не е предвидено друго, Бенефициентът се задължава в срок от 5 години от изплащането на финансовата помощ:

а) да използва придобитите въз основа на одобрения проект активи по предназначение;

б) да не продава или преотстъпва ползването върху придобитите въз основа на одобрения проект активи чрез отдаването им под наем или по договор за съвместна дейност;

в) да съхранява всички оригинални документи, които не се изискват в оригинал при представяне на Средносрочната рамкова инвестиционна програма (кандидатстване);

г) да не променя мястото на дейността, която се финансира.

7.3. При спазване на разпоредбата на член 5, Бенефициентът предоставя на Договарящия орган и на Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори правото да ползват свободно и съобразно обхватата на проверката всички документи, свързани с проекта, независимо от формата им, при условие, че с това не се нарушават съществуващите права на собственост, включително правата на интелектуалната собственост.

Член 8 - ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

8.1. Всякакви промени в текста на Договора, включително на приложениета към него, се правят в писмена форма посредством допълнително споразумение (анекс) в съответствие с разпоредбите на чл.29 от Постановление на Министерския съвет 121/31.05.2007г.

8.2. В случай, че изменението е поискано от Бенефициента, последният трябва да представи искането за изменение на Договарящия орган най-късно един месец преди предвидданата дата на влизане в сила на допълнителното споразумение, освен ако са налице извънредни обстоятелства, надлежно обосновани от Бенефициента и приети от Договарящия орган.

8.3. В случаите, когато промяната в бюджета или описание на проекта не засяга основната цел на проекта, а финансовият ефект от промяната се ограничава до прехвърляне на средства от едно основно бюджетно перо в друго в размер по-малък от 15% от договорената стойност в рамките на един бюджетен раздел, Бенефициентът има право да приложи изменението, за което уведомява писмено Договарящия орган и/или упълномощените от него лица.

8.4. Задължително подписане на допълнително споразумение при промяна на първоначалните стойности на бюджетните пера се изиска, когато се извършва преразпределение на средствата в бюджета на проекта, водещо до увеличаване или намаляване с повече от 15% на договорените в бюджета стойности по бюджетни раздели.

8.5. Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения процент и размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и/или водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има нормативно определен размер.

8.6. Промени на име, адреси, банкови сметки подлежат само на уведомление, Договарящият орган има право да провери правосубектността на Бенефициента при смяна на името, да се противопостави на избора на банкова сметка или одиторска фирма. Бенефициентът е длъжен да се съобрази със становището на Договарящия орган.

8.7. Договарящият орган има право да изиска смяна на одитора, поради съображения, станали известни след сключването на Договора и поставящи под съмнение независимостта на одитора/одиторската фирма.

8.8. Сключеното допълнително споразумение към Договора не може да има за цел или резултат внасяне на изменения в Договора, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездна финансова помощ или биха били в противоречие с равнопоставеното третиране на кандидатите. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ, упомената в член 3.4. от договора, съдържащ специални условия, не може да бъде увеличаван.

Член 9 - ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРА

9.1. Правата и задълженията по Договора не могат да бъдат прехвърляни или възлагани на трета страна по какъвто и да било начин, без предварителното писмено съгласие на Договарящия орган.

Член 10 - ПЕРИОД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, УДЪЛЖАВАНЕ, СПИРАНЕ, ИЗВЪНРЕДНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА И КРАЕН СРОК НА ДОГОВОРА

10.1. Бенефициентът е длъжен да информира Договарящия орган незабавно за възникването на всякакви обстоятелства, които биха могли да попречат или да забавят изпълнението на Проекта. Периодът на изпълнение на Проекта е посочен в член 2.2. на договора. Бенефициентът може да поиска удължаване на периода за изпълнението на Проекта, но не по-късно от един месец преди неговото изтичане и при условие, че срокът не излиза извън рамките на изпълнение на Оперативната програма. Искането трябва да бъде мотивирано и придруженено от всички доказателства, необходими за вземане на решение за изменение на договора.

10.2. Бенефициентът може да спре временно изпълнението на Проекта изцяло или отчасти, ако възникнат извънредни обстоятелства, които правят продължаването му прекалено трудно или рисковано. Бенефициентът следва да уведоми незабавно Договарящия орган и да представи цялата необходима информация. Всяка от страните може да прекрати Договора в съответствие с член 11, т. 1. Ако Договорът не бъде прекратен, Бенефициентът е длъжен да направи необходимото, за да сведе до минимум срока на спиране на изпълнението и да го възстанови веднага щом обстоятелствата позволяват това, както и незабавно да уведоми Договарящия орган за тези свои действия.

10.3. Договарящият орган може да изиска от Бенефициента да преустанови временно изпълнението на Проекта или част от него, ако възникнат обстоятелства, които правят продължаването му прекалено трудно или рисковано. Всяка от страните може да прекрати Договора в съответствие с член 11, т. 1. Ако Договорът не бъде прекратен, Бенефициентът е длъжен да направи необходимото, за да сведе до минимум срока на спиране на изпълнението и да го възстанови веднага щом обстоятелствата позволят това, с предварително писмено одобрение от страна на Договарящия орган.

10.4. Срокът на изпълнението на Проекта се удължава с период, равен на периода на прекъсването.

10.5. Извънредно обстоятелство е всяка непредвидена извънредна ситуация или събитие извън контрола на страните, която пречи на която и да било от тях да изпълнява някое от своите договорни задължения, възникването му не може да се отдаде на умисъл или непредпазливост от тяхна страна (или от страна на техни изпълнители, представители или служители), не е възможно да бъде предвидена при спазване на принципа на добросъвестността и се окаже непреодолима. Дефекти в оборудването или материалите, или закъснения в предоставянето им на разположение, трудови спорове, стачки или финансови затруднения не могат да бъдат използвани за позоваване на извънредна ситуация. Никоя страна не носи отговорност за нарушение на нейните договорни задължения, ако е била възпрепятствана да ги изпълнява заради наличие на извънредна ситуация. Страната, изправена пред извънредна ситуация информира другата страна незабавно, като посочва естеството, вероятната продължителност и предвидимите последици от проблема, и приема всички мерки за свеждане до минимум на евентуални вреди.

10.6. В случаите по чл.93 от Регламент на Съвета № 1083/2006 г. задълженията на Договарящият орган към Бенефициента за всички неизвършени плащания по Договора се погасяват, като договорът се прекратява на основание чл.11.4. от настоящите Общи условия. Бенефициентът носи риска от ненавременното представяне на искания за сертифициране на разходите. Договарящият орган уведомява в писмен вид Бенефициента за изтичането на срока по чл.93 от Регламент на Съвета № 1083/2006 г.

Член 11 - ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА

11.1. Ако някоя от Страните счита, че са налице обстоятелства възпрепятстващи ефективното изпълнение на Договора, то тя следва да се обърне за съдействие към другата страна. Ако страните не постигнат споразумение за разрешаване на проблема, всяка от тях има право да прекрати Договора с двумесечно предизвестие в писмена форма.

11.2. Договарящият орган може да прекрати договора без предизвестие и без да изплаща каквито и да било обезщетения, когато Бенефициентът:

а) не изпълни, без основание, задължително указание, отправено от Договарящия орган или някое от задълженията си по проекта, договора и/или

приложенията към тях и не представя задоволително обяснение в срок от 5 работни дни след получаването на писмено уведомление;

б) е в несъстоятелност или се намира в производство по ликвидация;

в) когато управляващ или представляващ Бенефициента е осъден с влязла в сила присъда за престъпление, или е извършил административно нарушение, свързано с професионалната му дейност, или по надлежен ред е установено съществяването на неправомерни действия, засягащи финансовите интереси на национален бюджет или бюджет на Европейските Общности, от страна на Бенефициент или негов партньор, виновно тежко нарушение на професионалните се задължения, доказано по надлежен ред;

г) извърши промяна в правно-организационната си форма, освен ако не е получил предварително писмено съгласие от Договарящия орган;

д) декларира неверни или непълни данни;

е) е извършил нередност при склучването и/или изпълнението на проекта или договора.

11.3. При неизпълнение на някое от задълженията от страна на Бенефициента, при неизпълнение на препоръка, отправена от Договарящия орган или в случай на установена нередност Договарящият орган може да поиска прекратяване на договора и възстановяване на всички средства от Бенефициента, заедно с лихвата за периода от момента на плащане до момента на възстановяване.

11.4. Договарящият орган може да прекрати договора без предизвестие при настъпване на срока по чл.93 от Регламента на Съвета 1083/2006.

11.5. В случаи на прекратяване на Договора Бенефициентът има право да получи само такава част от безвъзмездната финансова помощ, която е сертифицирана по надлежния ред и отговаря на изпълнената част от проекта, като се изключват разходите, свързани с текущи ангажименти, които следва да бъдат изпълнени след прекратяването на договора. За тази цел Бенефициентът следва да представи искане за плащане и окончателен технически доклад в съответствие с чл. 2.4. в срок не по-късно от 1 месец след прекратяване на договора.

11.6. В случаи на неправомерно прекратяване на договора от страна на Бенефициента по реда на чл.11.1. и в случаите, предвидени в чл. 11.2. и чл.11.т.3., Договарящият орган може да изиска възстановяване на вече изплатените суми от безвъзмездната финансова помощ, в съответствие с разпоредбите на националното и европейското законодателство.

11.7. Договарящият орган има право да вземе предпазни мерки, които се изразяват във временно спиране на плащанията без предизвестие.

11.8. Договорът се прекратява автоматично, ако в срок от една година след подписването му по него не са направени никакви искания за плащания.

Член 12 - ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

12.1. Без да противоречи на разпоредбите на Регламент на Съвета № 1083/2006г , Регламент на Комисията № 1828/08.12.2006 и Регламент на Европейския парламент и на Съвета № 1080/2006г, както и на Постановление № 62/21.03.2007 на Министерския съвет, за да бъдат признати за допустими по проекта, разходите трябва да отговарят на изискванията, предвидени в Изискванията за кандидатстване по настоящата схема за финансиране и Постановление № 245/9.10.2007 г. на Министерския съвет за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

12.2. За финансиране на част от дейностите по проекта, попадащи в обхвата на помощта от Европейския социален фонд са приложими детайлните правила за допустимост на разходите по Оперативни програми „Развитие на човешките ресурси” и „Административен капацитет”.

12.3. В съответствие с Указания на Министъра на финансите №91-00-502/27.08.2007г. относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансиирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, издадени на основание §6 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС №62/21.03.2007г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансиирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Бенефициентът отговоря за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. Бенефициентът е длъжен да следва Указанията на Министъра на Финансите за определянето на ДДС като възстановим и като невъзстановим (допустим разход), за оформянето на Искането за плащане, за документалната отчетност, както и всички други свои задължения по Указанията във връзка с получаване на средства от Договарящия орган. Компетентният орган по приходите по месторегистрация на бенефициента има право да предоставя информация за бенефициента на Договарящия орган и/или Сертифициращия орган при поискване.

ЧЛЕН 13 – ПЛАЩАНИЯ

13.1. Договарящият орган извършва плащанията в съответствие с предвиденото в член 4 от договора.

13.2. Плащанията от Договарящият орган към Бенефициента ще се извършват във формата на авансови, междинно/ междинни и окончателни плащания.

13.3. Авансовото плащане е до 20% от стойността на общите допустими разходи по склучен договор за безвъзмездна финансова помощ на стойност под 1 million лева.

13.4. Междинно/междинни и окончателно плащания се извършват на базата на действително извършени разходи и след представяне на копие от първичните счетоводни документи.

13.5. Договарящият орган извършва верифициране на декларираните разходи в Искането за междинно и окончателно плащане, което включва документална проверка и по преценка проверка на място. На базата на направената проверка и верифициране на разходите Договарящия орган изготвя Искане за плащане , придружен с Декларация за допустимите разходи и Доклад за сертификация до Сертифициращия орган в Министерството на финансите.

13.6. Всички доклади и документи, представляващи основания за плащане, се считат за одобрени, ако Договарящият орган не изпрати писмен отговор до Бенефициента, придружен с необходимите документи, в срок от 45 работни дни от получаването им.

13.7. Договарящият орган може да спре срока на одобряване на даден доклад, като уведоми Бенефициента, че докладът не може да бъде одобрен и намира за необходимо да извърши допълнителни проверки. В такива случаи Договарящият орган може да изиска разяснения, поправки или допълнителна информация, които трябва да бъдат предоставени в срок от 5 работни дни от получаване на искането от страна на Бенефициента. Срокът тече от датата, на получаване на уведомлението.

13.8. Бенефициентът има право да подаде възражение в рамките на 5 работни дни, придружен с доказателства, срещу решението на Договарящия орган за непризнаване на разходите. За произнасяне по възражението и разглеждане на доказателствата се прилагат условията на чл.13, т. 6 Докладите се предоставят в съответствие с член 2 на настоящите общи условия.

13.9. Плащането се счита за извършено в деня от нареждането на банковата сметка на Договарящия орган по банковата сметка на Бенефициента. Договарящият орган има право да спре този срок, като уведоми Бенефициента, че искането за извършване на плащане е неприемливо поради факта, че заявената сума е недължима или поради това, че не са представени подходящи разходооправдателни документи, или защото намира за необходимо да предприеме допълнителни проверки, включително проверки на място, за да се увери, че посочените разходи са допустими. Срокът за плащане тече от датата , на която е регистрирано правилно съставено искане за извършване на плащане.

13.10. След изтичането на посочения срок Бенефициентът има право да предядви иск за изплащане на обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва за периода на просрочието съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

13.11. Договарящият орган си запазва правото да направи корекция на окончателното плащане, ако резултатите от проекта не са постигнати или качеството на постигнатите резултати е нездадоволително.

13.12. Доклад за външен одит по проекта, изготвен от сертифициран одитор, посочен в договора, се прилага към окончателното искане за изплащане и към исканията за междинно плащане, ако това се изисква в договора.

а) За всяко искане за плащане одиторът проверява дали декларираните от Бенефициента разходи са действително направени, точни и допустими в съответствие с договора, и изготвя доклад за заверка на разходите, съответстващ на образца представен от Договарящия орган.

б) Бенефициентът предоставя на одитора пълен достъп съгласно чл.14, т. 10.

в) Докладът за заверка на разходите, придружаващ искането за окончателно плащане, обхваща всички разходи, които не са обхванати от предходни доклади за заверка на разходи.

13.13. Сумите, изплащани от Договарящия орган се превеждат в банкова сметка на Бенефициента по проекта, посочена във формуляра за финансова идентификация, съгласно **ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-III** от договора.

13.14. Договарящият орган извършва плащанията в лева, съгласно разпоредбите на договора.

13.15. Всички лихви по банковата сметка на Бенефициента, открита само за целите на проекта и посочена във формуляра за финансова идентификация, или евентуални приходи и/или други печалби по смисъла на чл.16.2., генериирани по време на изпълнението на проекта, натрупани върху средства, изплатени от Договарящия орган на Бенефициента, се описват в Междинния и Окончателният финансов отчет и се приспадат от последващо плащане до размера на дължимата сума или се възстановяват на Договарящия орган, в случаите когато ги надхвърлят.

ЧЛЕН 14 - СЧЕТОВОДНИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ПРОВЕРКИ

14.1. Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводна отчетност, отразяващи изпълнението на отделните проекти, използвайки подходяща и адекватна електронна система. Счетоводната система може да е неразделна част от текущата счетоводна система на Бенефициента или допълнение към нея. Счетоводната и друг тип отчетност по отделните проекти следва да позволява събирането на необходимите данни за осъществяване на финансово управление, мониторинг, потвърждаване/верифициране на разходите, одит и оценка.

14.2. Бенефициентът води подробна счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на възстановим и невъзстановим данък върху добавена стойност по конкретен проект/договор.

14.3. В случаите, когато избраната по договора схема включва схема на авансово плащане, Бенефициентът се задължава да открие и поддържа отделна банкова сметка или отделна партида към наличната му банкова сметка само за нуждите на Проекта като гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследими и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните му системи. Счетоводните отчети трябва да съдържат данни за натрупаните лихви върху средствата, изплатени от Договарящия орган.

14.4. Бенефициентът гарантира, че данните посочени в докладите (междинни технически и окончателен технически), предвидени в чл.2.4., отговарят на тези в счетоводната му система и документация и са налични до изтичане на сроковете за съхранение на същата.

14.5. Договарящият орган извършва проверки на място при бенефициента след определяне на риска и/или изготвяне на представителна извадка.

14.6. Договарящият орган изготвя Годишен план за проверките на място, за който уведомява бенефициента.

14.7. Договарящият орган има право, ако счете за необходимо да извършва извънредни проверки на място без да уведомява предварително бенефициента за това.

14.8. Всички препоръки направени от страна на Договарящия орган в резултат на направена документална проверка или проверка на място следва да бъдат изпълнени от бенефициента в указания от Договарящия орган срок.

14.9. Договарящият орган извършва проверки за проследяване на изпълнението на препоръките, направени в резултат от документалните проверки или проверките на място.

14.10. Бенефициентът е длъжен да допуска Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и/или техни представители и външни одитори, извършващи проверки съгласно член 1.11. да проверяват, посредством проучване на документацията му или проверки на място, изпълнението на проекта, и да проведат пълен одит, при необходимост, въз основа на разходнооправдателните документи, приложени към счетоводните отчети, счетоводната документация и други документи, свързани с финансирането на проекта. Тези проверки могат да се провеждат в срок до три години след приключването на Оперативната програма по отношение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския Съюз в съответствие с изискванията на Регламент 1083/ 2006г. на Съвета, както и до приключване на евентуални административни, следствени или съдебни производства.

а) Освен указаното в т. 10 на същия член, Бенефициентът е длъжен да допусне Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската служба за борба с измамите и/или техни представители и външни одитори, извършващи проверки съгласно член 1.11., да извършат проверки и инспекции на място в съответствие с процедурите, предвидени в законодателството на Европейската общност за защита на финансовите интереси на Европейските общини срещу измами и други нарушения, както и приложимото национално законодателство.

б) За тази цел Бенефициентът е длъжен да предостави на служителите или представителите на Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори достъп до местата, където

се осъществява проектът, в това число и достъп до неговите информационни системи, както и до всички документи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта, както и да направи всичко необходимо, за да улесни работата им. Достъпът предоставен на служителите или представителите на Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори трябва да бъде поверителен спрямо трети страни без ущърб на публично-правните им задължения. Документите трябва да се съхраняват на достъпно място и да са картотекирани по начин, който улеснява проверката, а Бенефициентът следва да уведоми Договарящия орган за точното им местонахождение.

14.11. Бенефициентът гарантира, че правата на Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори ще се упражняват равноправно, при еднакви условия и в съответствие с еднакви правила и по отношение на неговите партньори и изпълнители. Когато партньор или изпълнител на Бенефициента е международна организация, се прилагат споразумения за проверки, склучени между тази организация и Европейската комисия.

14.12. Срокът на съхранение на всички разходнооправдателни документи и други документи с доказателства стойност е три години от приключването на Оперативната програма или по-дълъг, когато националното законодателство указва това.

ЧЛЕН 15 – ДВОЙНО ФИНАНСИРАНЕ

15.1. Бенефициентът се задължава да не допуска двойно финансиране на дейности по проекта от други финансови инструменти на Европейския съюз или други донорски програми.

15.2. В случай на двойно финансиране, Бенефициентът уведомява незабавно Договарящия орган. Той не представя искане за плащане за тази дейност или възстановява неправомерно получените суми по отношение на тази дейност в срок от 5 работни дни от датата на уведомяване на Договарящия орган.

15.3. В случай, че Договарящият орган установи по безспорен начин (включително при проверка на място) наличието на двойно финансиране за дейност по проект на Бенефициента, той изисква от Бенефициента преустановяване на дейността или възстановяване на неправомерно получените суми в определен от него срок. Ако сумите не бъдат възстановени в определения от Договарящия орган срок, той може да ги прихване от последващи плащания към Бенефициента.

ЧЛЕН 16 - ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО, ПРЕДОСТАВЕНО ОТ ДОГОВАРЯЩИЯ ОРГАН

16.1. Общата сума, която Договаряция орган ще изплати на Бенефициента, не може да надвишава максималния размер на помощта, предвиден в Член 3 от договора.

16.2. Бенефициентът приема, че безвъзмездната финансова помощ не може при никакви обстоятелства да му носи печалба и трябва да бъде ограничена до сумата, необходима за възстановяване на приходите и разходите по проекта след приспадане на генерираните при изпълнението на проекта приходи. Под приход се разбира всички доходи от проекта през периода на неговото изпълнение, получени от продажби, ренти, услуги, събирания, такси или други еквивалентни приходи, с изключение на приходите генериирани в течение на икономическия живот на съфинансираните инвестиции и обект на специалните положения, съгласно чл. 55 Регламент 1083/2006г. и приходите генериирани в рамките на мерките за финансов инженеринг. С приходите се редуцира сумата отпускана от Договаряция орган изцяло или пропорционално, в зависимост от това дали са генериирани напълно или частично от проекта.

16.3. Размерът на безвъзмездната финансова помощ по договора е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи по чл.12 извършените от Бенефициента. Недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

ЧЛЕН 17 - НЕРЕДНОСТИ

17.1. Бенефициентът се задължава незабавно да докладва на Договаряция орган всички заподозрени и/или доказани случаи на измама и/или нередност.

17.2. Без да противоречи на Регламент 1083, чл.2, т. 7 за нередност по настоящия договор се счита всяко действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет по проекта, като бъде отчетен неоправдан разход. За нередност се счита всяко нарушение в процедурата за избор на изпълнители на проекта, всяко неправомерно плащане към изпълнители по проекта, всяко неправомерно отчитане на дейности по проекта, което би довело до изплащането на неоправдани разходи и други.

17.3. Бенефициентът е длъжен да установи и прилага подходяща система за разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередност по проекта.

17.4. Бенефициентът е длъжен да уведоми всички свои служители, работещи по изпълнението на проекта относно определението за *нередност* и да ги задължи да докладват всеки случай на подозрение и/или доказани случаи на нередност съгласно установена процедура от Бенефициента.

17.5. При липса на констатирана нередност ежемесечно Бенефициентът предоставя декларация на Договаряция орган съгласно **Приложение Ж** от договора: Декларация за нередности към договора, с която декларира, че не са открити

нередности, които са предмет на административни или съдебни преследвания за отчетния период.

ЧЛЕН 18. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

17.1. Бенефициентът се задължава да възстанови на Договарящия орган всички авансови средства, платени в повече от сертифицираните разходи или всички неправомерно получени суми, в срок от 5 работни дни от получаването на искане за това.

17.2. При констатиране на неправомерно изплатени суми Договарящият орган информира бенефициента за неизплатените/дължимите суми, крайния срок за възстановяването им, данни за банковата сметка, в която сумите следва да се възстановят, възможните санкции и процедури в случай, че изискването за възстановяване на дължимите суми не се изпълни в указанния срок.

17.3. В случай, че Бенефициентът не възстанови изисканите суми в упоменатите срокове, Договарящият орган има право на обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва за периода на просрочието.

17.4. Сумите, подлежащи на възстановяване от Бенефициента, могат да бъдат прихванати от всякакви суми, дължими от Договарящия орган на Бенефициента. Тази разпоредба не накърнява правото на страните да договорят разсрочено плащане.

17.5. Ако след приключване на проекта или по време на изпълнение на проекта в случай на препоръка от Одитиращия орган и/или на база негови констатации бъдат поискани финансови корекции, Бенефициентът се задължава да възстанови посочената сума в указания размер и срок на Договарящия орган.

17.6. Ако след приключване на проекта или по време на изпълнение на проекта Европейската комисия поиска финансова корекция по проекта, Бенефициентът се задължава да възстанови посочената сума в указания размер и срок на Договарящия орган.

17.7. При изпълнението на проекта Бенефициентът е длъжен да осигури клаузи за възстановяване на неправомерно платени средства в договорите, подписани от него в качеството му на възложител за предоставяне на услуги,/доставки/строителство.

17.8. Банковите такси, свързани с връщането на дължими суми на Договарящия орган, са изцяло за сметка на Бенефициента.

ЧЛЕН 19 - ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

19.1. По отношение на настоящите Общи условия и сключения договор, съдържащ специалните условия, се прилага законодателството на Република България.

19.2. Страните са длъжни да положат всички усилия, за да постигнат уреждане на възникнали между тях спорове по взаимно съгласие. Всяка от страните е длъжна да отговори в срок от 5 работни дни на искане на другата страна за уреждане на възникнал спор по взаимно съгласие. След изтичането на този срок, или опитите за уреждане на спора не са довели до резултати в срок от 20 работни дни от датата на първото искане, всяка от страните може да защити правата си по предвидения от закона ред.